

Review onderzoek Penitentiare inrichting Curaçao

**Opdrachtgever: Raad voor de rechtshandhaving
juli 2018**

Inhoudsopgave

Lijst van afkortingen	4
Voorwoord	6
Samenvatting en aanbevelingen	8
1. Inleiding	12
1.1. Aanleiding	13
1.2. Doelstelling	13
1.3. Centrale vraag	13
1.4. Onderzoeksaanpak en methode	13
1.5. Toetsingskader	13
1.6. Leeswijzer	15
2. Bevindingen	17
2.1. Inleiding	18
2.2. Aanbevelingen op korte termijn	18
2.2.1. Onderzoek PI (1) 2016	18
2.2.2. Onderzoek PI (2), 2017	21
2.3. Aanbevelingen op middellange termijn	22
2.3.1. Onderzoek PI(1), 2016	22
2.3.2. Onderzoek PI(2), 2017	24
2.4. Algemene aanbevelingen (lange termijn)	25
2.4.1. Onderzoek PI (1) 2016	25
2.4.2. Onderzoek PI (2) 2017	26
3. Beoordeling	29
3.1. Algemeen	30
4. Aanbevelingen	32
4.1. Inleiding	33

Lijst van afkortingen

CPT	European Committee for the prevention of torture and inhuman or degrading treatment or punishment
EBA	Extra Beveiligde Afdeling
ET	Elektronisch toezicht
G&Gz	Geneeskunde en Gezondheidszaken
GHvJ	Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba
GRIP	Gedetineerden Recherche Informatiepunt
JoVo	Jong Volwassenen
KPC	Korps Politie Curaçao
OM	Openbaar Ministerie Curaçao
PAS	Prison Administration System
PI	Penitentiaire inrichting
PIW	Penitentiair inrichtingswerker
SDKK	Sentro di Detenshon i Korekshon Kòrsou
VI	Voorwaardelijke invrijheidstelling

Voorwoord

Dit rapport betreft een review-onderzoek inzake inspecties die de Raad in 2016 en 2017 heeft verricht naar de stand van zaken in de penitentiaire inrichting van Curaçao, Sentro di Detenshon i Korekshon Kòrsou. De Raad deed op basis van zijn bevindingen in die onderzoeken in totaal 27 aanbevelingen. Uit dit reviewonderzoek blijkt dat het gros van die aanbevelingen niet is opgevolgd. Er is evenmin een plan om de aanbevelingen structureel uit te voeren. De Raad beveelt de minister van Justitie aan om de aanbevelingen voortvarend en gestructureerd te doen uitvoeren.

De Raad hoopt dat dit rapport bijdraagt aan de uitvoering van de aanbevelingen. De Raad spreekt zijn dank uit aan het personeel van het SDKK voor hun medewerking aan dit onderzoek.

DE RAAD VOOR DE RECHTSHANDHAVING

Mr. F.E. Richards, voorzitter

Mr. Th.P.L. Bot,

Mr. G.H.E. Camelia

Samenvatting en aanbevelingen

Dit rapport betreft een review-onderzoek inzake de inspecties die de Raad in 2016 en 2017 heeft verricht bij het Sentro di Detenshon i Korekshon Kòrsou (verder het SDKK). Naar aanleiding van deze onderzoeken heeft de Raad 27 aanbevelingen gedaan. De Raad wil thans met dit onderzoek vaststellen in hoeverre deze aanbevelingen zijn opgevolgd.

Uit het onderzoek blijkt dat 23 van de aanbevelingen niet zijn opgevolgd, ondanks het feit dat de uitvoering van een aantal van deze aanbevelingen slechts een geringe inspanning van het SDKK vergt. Er is zelfs geen plan opgesteld om de aanbevelingen uit te voeren.

Aanbevelingen op korte termijn PI (1) 2016 en PI (2) 2017

De Raad heeft veertien aanbevelingen gedaan ter opvolging op korte termijn. Elf van deze aanbevelingen zijn niet opgevolgd. Alleen drie aanbevelingen, te weten de aanbeveling om brochures met de rechten van de gedetineerden uit te reiken, de aanbeveling om integriteitsregels voor het personeel bekend te maken en die om rekening te houden met het gedrag van de gedetineerde over de gehele detentieperiode bij de beoordeling van ET en VI, zijn uitgevoerd.

De brievenbussen zijn niet geplaatst. Het SDKK wijdt dit aan tekort aan personeel en materieel. Tevens voert het SDKK aan dat de timmerwerkplaats nog niet volledig operationeel is.

Het SDKK gaf aan dat zij één keer met het Gemeenschappelijk Hof van Justitie (verder het GHvJ) vergaderde over de (trage) verzending van strafvonnissen terwijl de Raad de aanbeveling gaf om dit proces met het OM te evalueren. De vergadering met het GHvJ heeft niet geleid tot concrete afspraken.

Het SDKK heeft een afsprakenlijst omtrent het aspect hygiëne aan de Raad overhandigd. Daaruit blijkt niet dat deze afspraken met de uitvoeringsorganisatie Geneeskunde en Gezondheidszaken (verder G&Gz) zijn gemaakt ten aanzien van de hygiëne binnen alle huisblokken van het SDKK. Er is een rapport opgesteld door de afdeling Inspectie Gezondheidsbescherming van de G&Gz maar dat rapport bevat alleen bevindingen ten aanzien van de hygiëne van de keuken van het SDKK.

Tv-apparaten worden niet in de huisblokken geplaatst wegens risico op vernieling. Er ontbreekt financiën om bij alle huisblokken een recreatieruimte te bouwen.

Het SDKK ervaart dat het moeilijk is om een vertrouwenspersoon te vinden doordat het personeel getraind is om niemand te vertrouwen. De sanctieregels zijn ook niet aangepast wegens het feit dat de sanctiecellen niet operationeel zijn.

Het intakeformulier bevat geen kopje “veiligheid- en beheersrisico”. Verder vindt het SDKK het onnodig om het gesprek met de gedetineerde bij insluiting in een huisblok vast te leggen, aangezien het intakegesprek reeds is vastgelegd.

Alleen als het OM, het KPC of het Gedetineerden Recherche Informatie Punt (verder GRIP) informatie over veiligheid- en beheersrisico's omtrent een gedetineerde verstrekt, wordt dit op het intakeformulier vermeld. Het GRIP moet advies over dreigingen (inschattingsdocument) uitbrengen aan de directeur van het SDKK maar de uitvoering van deze taak bevindt zich in kinderschoenen.

Er is een werkgroep ingesteld om te adviseren over de wijze van rapportages. De werkgroep heeft één keer vergaderd, maar er zijn geen concrete afspraken gemaakt.

Ook de urinecontroles en controles aan het lichaam na een relatiebezoek worden niet uitgevoerd. Een plausibele reden hiervoor heeft de Raad niet mogen vernemen.

Aanbevelingen op middellang termijn PI(1) 2016 en PI(2) 2017

De Raad heeft zeven aanbevelingen gedaan ter opvolging op middellange termijn waarvan slechts één deels is opgevolgd. Het betreft de aanbeveling om de vervanging van de riolering- en waterafvoersystemen voor te zetten. De Raad is van oordeel dat deze aanbeveling deels is opgevolgd gezien de verbouwingen bij het SDKK ter verbetering van het afwateringssysteem zijn voortgezet maar de ventilatie bij een aantal insluitingscellen niet is verbeterd.

Er is geen activiteitenprogramma opgesteld. Ook is er geen technisch onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheid om de ventilatie bij enkele cellen te verbeteren. Er zijn geen gesticht artsen in dienst van het SDKK genomen. Hierdoor kan nog steeds geen preventieve medische zorg worden geboden en ook geen medische controle binnen 24 uur na binnenkomst van een gedetineerde worden uitgevoerd. Het SDKK heeft een contract met drie artsen aangegaan. Deze artsen zijn door de week voor enkele uren beschikbaar. Er is nog steeds onvoldoende insluitingscapaciteit voor politie arrestanten. De PIW-taken worden nog steeds niet uitgevoerd en er is geen beleid over de documentatie en rapportage.

Aanbevelingen op lange termijn PI(1) 2016 en PI(2) 2017

Er zijn zes aanbevelingen gedaan ter opvolging op lange termijn. Het SDKK heeft deze aanbevelingen niet opgevolgd.

Er is nog steeds een tekort aan personele capaciteit. Er is gestart met personeelswerving, maar het traject is aangehouden. De aanbeveling om continu de kwaliteit en variëteit van het voedsel te evalueren is ook niet opgevolgd wegens financiële beperkingen. Het klachtenproces is niet afgerond, omdat de strafcellen niet operationeel zijn. Er wordt geen ontvangstbewijs aan de gedetineerde uitgereikt. Het SDKK acht dit niet noodzakelijk ondanks het feit dat de bewijskracht en rechtszekerheid van gedetineerde hiermee wordt versterkt. De incidenten en sancties worden nog steeds niet in het systeem "Prison Administration System" (PAS) geregistreerd doordat het sanctieboek nog niet klaar is.

Er is een medewerker ter beschikking gesteld aan het SDKK. Deze medewerker moet nagaan of er alternatieven zijn voor de uitvoering van extramurale re-integratie trajecten. Dit onderzoek is echter niet afgerond. Er worden nog steeds geen jaarlijkse trainingen in fysieke vaardigheden en het gebruik van geweld(middelen) verzorgd.

Aanbevelingen

Aan de minister

Algemeen

1. zorg voor voldoende financiële middelen voor de opvolging van alle aanbevelingen;
2. zorg voor voldoende celcapaciteit voor politie arrestanten zodat de Aankomstenafdeling bij het SDKK operationeel kan worden;

Ten aanzien van het SDKK

3. stel op korte termijn een plan van aanpak op;
4. stel een werkgroep in om de aanbevelingen uit te voeren;
5. instrueer het SDKK om de vorderingen, ten minste per kwartaal te rapporteren.

1

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

Zowel in het jaar 2016 als in het jaar 2017 heeft de Raad voor de rechtshandhaving (verder de Raad) onderzoek verricht in de Penitentiare inrichting Curaçao “Sentro di Detenshon i Korekshon Kòrsou” (verder SDKK). De Raad heeft bij deze onderzoeken de stand van zaken met betrekking tot de rechtspositie, personeel & organisatie, omgang met gedetineerden, maatschappelijke re-integratie, interne Veiligheid en maatschappij beveiliging onderzocht en aanbevelingen gedaan ter verbetering van de processen.

1.2. Doelstelling

In dit onderzoek is aan de orde de vraag in hoeverre de aanbevelingen van de Raad in zijn inspectierapporten uit 2016 en 2017 zijn opgevolgd.

1.3. Centrale vraag

In hoeverre zijn de aanbevelingen van de Raad uit de onderzoeken “Penitentiare inrichting Curaçao” 1 en 2 opgevolgd?

1.4. Onderzoeksaanpak en methode

Om de onderzoeksvraag te beantwoorden hebben de inspecteurs van de Raad een aantal sleutelfunctionarissen geïnterviewd. De ter hand gestelde documenten zijn beoordeeld.

1.5. Toetsingskader

Als toetsingskader hanteert de Raad voor dit onderzoek de aanbevelingen gedaan bij de inspectieonderzoeken “Penitentiare inrichting Curaçao (1)” uit het jaar 2016 en “Penitentiare inrichting Curaçao (2)” uit het jaar 2017.

Deze aanbevelingen zijn:

Aanbevelingen op korte termijn

Onderzoek 2016

1. draag zorg voor brievenbussen bij alle huisblokken en belast het personeel van de medische afdeling met het ledigen ervan;
2. begin met de uitreiking van de brochures met de rechten van de gedetineerden;
3. evalueer samen met het OM het proces voor het opsturen van vonnissen;
4. draag zorg voor de vastlegging van de afspraken met de deskundigen op het gebied van hygiëne en periodieke rapportages om de vorderingen op hygiënisch gebied te kunnen evalueren;
5. verbeter het recht op toegang tot de media;
6. draag zorg voor voldoende bekendheid van de integriteitsregels bij het personeel;
7. houd rekening met het gedrag van de gedetineerde over de gehele detentieperiode bij de boordeling van ET of VI;
8. wijs één of meer vertrouwenspersonen aan;
9. pas de sanctieregeling in de huisregels op korte termijn aan.

Onderzoek 2017

10. vul het intakeformulier aan met informatie over veiligheids- en beheer risico's;
11. draag zorg dat de huisblokken in overleg met de gedetineerde de bijzondere omstandigheden, waarmee tijdens de detentie rekening moeten worden gehouden, vaststellen;
12. bewerkstellig dat informatie over de gedetineerde vooraf aan de insluiting naar het SDKK wordt opgestuurd;
13. laat de afdelingshoofden voorafgaande aan de afdelingsrapportage, tussentijdse rapportages opstellen;
14. begin met urinecontroles en controles aan onder meer het lichaam na relatiebezoek.

Aanbevelingen op middellange termijn

Onderzoek 2016

15. stel een activiteitenprogramma op;
16. zoek mogelijkheden om de ventilatie te verbeteren en zet de verbouwingen bij het SDKK voort;
17. draag zorg voor de indienstname van voldoende gesticht artsen door eventuele werving in het buitenland (regio);
18. verbeter de medische zorg door in ieder geval ook preventieve zorg aan te bieden en voer binnen 24 uren na binnenkomst in het SDKK een medische controle uit;

19. draag zorg voor voldoende celcapaciteit bij het KPC.

Onderzoek 2017

20. laat PIW-ers de PIW-taken uitvoeren;

21. stel een beleid vast over de documentatie en rapportage (PIW-rapportages).

Algemene aanbevelingen (lange termijn)

Onderzoek 2016

22. draag zorg voor voldoende personele capaciteit;

23. hanteer een proces om continu de kwaliteit en variëteit van het voedsel te evalueren;

24. rond het klachtenproces af en evalueer de mogelijkheid om de klachten-indiener een ontvangstbewijs te overhandigen;

25. verbeter het PAS om onder meer de sancties te kunnen registreren.

Onderzoek 2017

26. verricht een onderzoek ter vaststelling van alternatieve oplossingen om extramurale re-integratie trajecten uit te voeren;

27. draag zorg om jaarlijks trainingen in fysieke vaardigheden en het gebruik van geweld(middelen) te verzorgen.

1.6. Leeswijzer

Dit rapport bestaat uit drie hoofdstukken. Na het inleidende hoofdstuk wordt in het tweede hoofdstuk de bevindingen beschreven. Het derde hoofdstuk bevat de beoordeling van de Raad en tot slot worden de conclusies en aanbevelingen in het vierde hoofdstuk beschreven.

2

2. Bevindingen

2.1. Inleiding

In dit hoofdstuk worden de bevindingen in drie paragrafen beschreven. De paragrafen bevatten de stand van zaken ten aanzien van de opvolging van de aanbevelingen.

2.2. Aanbevelingen op korte termijn

2.2.1. Onderzoek PI (1) 2016

De aanbeveling om brievenbussen binnen de huisblokken te plaatsen waarin de gedetineerden schriftelijke verzoeken en klachten kunnen deponeren, is niet uitgevoerd. Het SDKK is van plan om de gedetineerden van het SDKK de brievenbussen te laten maken. De uitvoering van het plan is volgens het SDKK vertraagd wegens het volgende. Er is volgens respondenten sprake van tekort aan personeel en materieel. De implementatie van het functieboek is niet afgerond en de timmerwerkplaats is nog niet volledig operationeel. De organisatie hoopt voor dit jaar de aanbeveling te hebben uitgevoerd.

Ook heeft de Raad aanbevolen om brochures waarin de rechten van gedetineerden worden vermeld aan de gedetineerden uit te reiken. Het SDKK is begonnen met de uitreiking van de brochures waarin de rechten van de gedetineerden zijn vermeld. Er zijn brochures in de talen Papiamentu, Spaans, Engels en Nederlands. Alle reeds ingesloten gedetineerden hebben een brochure ontvangen en alle nieuwe gedetineerden ontvangen bij binnenkomst een brochure. De gedetineerden moeten een ontvangstbewijs ondertekenen als bewijs dat onder meer de brochure met de rechten van gedetineerden is uitgereikt.

Verder heeft de Raad aanbevolen om het proces van toezending van vonnissen naar het SDKK samen met het OM te evalueren. Er is een vergadering gehouden tussen het SDKK en het GHvJ waarbij de noodzaak om vonnissen tijdig naar het SDKK te versturen aan de orde is gesteld. Het SDKK verkoos om met GHvJ te vergaderen doordat vonnissen door het GHvJ worden opgesteld omdat het proces om het vonnis naar het SDKK op te sturen bij het Hof aanvangt. Volgens de respondenten heeft de vergadering met het GHvJ echter niet tot concrete afspraken geleid. Het SDKK erkent dat de vonnissen uiteindelijk door het OM naar het SDKK worden opgestuurd. Het

SDKK gaf aan dat vonnissen sneller aan het SDKK worden aangeboden. Deze laatste stelling van het SDKK is niet door middel van documenten gestaafd.

De Raad heeft eerder aanbevolen om de mondelinge aanwijzingen aan het SDKK om de hygiëne te bevorderen vast te leggen. Er worden rapportages opgesteld door de afdeling hygiëne van het SDKK ten behoeve van het Managementteam. Deze rapportages hebben voornamelijk betrekking op schoonmaakwerkzaamheden, bijvoorbeeld de frequentie van de schoonmaakwerkzaamheden en het gebruik van speciale hygiënische producten. De opvolging van de adviezen van de G&Gz maken geen deel uit van de rapportages. Tijdens de wederhoorfase stuurde het SDKK een schriftelijke reactie met vermelding dat de volgende afspraken met de G&Gz zouden zijn gemaakt:

1. veiligheidsinstructies omtrent pesticides;
2. bewustwording tips inzake hygiëne;
3. specifieke instructie tijdens inspectie binnen de huisblokken.

De Raad heeft echter niet kunnen vaststellen dat deze aanbevelingen door de G&Gz zijn gedaan. Uit onderzoek van de Raad, tevens aan de hand van een in de wederhoorfase aan de Raad aangeboden rapportage van de afdeling Inspectie Gezondheidsbescherming van de G&Gz, blijkt dat genoemde afdeling, slechts bevindingen en aanbevelingen ten aanzien van de keuken van het SDKK heeft opgesteld.

De Raad heeft aanbevolen om zorg te dragen voor het plaatsen van televisieapparaten in de blokken zodat alle gedetineerden gebruik kunnen maken van hun recht (recht op media). Volgens het SDKK moet worden onderzocht op welke wijze uitvoering kan worden gegeven aan het recht op media aangezien de apparaten in bepaalde huisblokken door de gedetineerden worden vernield. Een ander knelpunt is het gebrek aan voldoende financiën om bij alle huisblokken een recreatieruimte te bouwen zodat televisieapparaten daar kunnen worden geplaatst.

De Raad constateerde in het vorige onderzoek dat de integriteitsregels niet beschikbaar waren voor het personeel en dat er geen vertrouwenspersoon was aangewezen. De Raad heeft op grond hiervan aanbevolen om hiervoor zorg te dragen. Inmiddels blijkt dat er integriteitsregels in het IT-systeem (Lotus) zijn opgenomen ten behoeve van het personeel.

Er is geen vertrouwenspersoon aangesteld zoals de Raad heeft aanbevolen. Volgens het SDKK is het moeilijk om een externe persoon te vinden die deze rol kan vervullen doordat het personeel juist wordt getraind om mensen niet te vertrouwen. Het SDKK was voornemens om een bedrijfsmaatschappelijk werker, met werkplek buiten de

gevangenis, deze rol te laten vervullen. Een selectieprocedure werd uitgevoerd om een bedrijfsmaatschappelijk werker te vinden. Dit heeft echter niet geleid tot de indiensttreding van een geschikte kandidaat.

De Raad heeft aanbevolen om rekening te houden met het gedrag van de gedetineerde bij de advisering om al dan niet ET of VI te verlenen. Deze aanbeveling is opgevolgd.

De Raad deed een aanbeveling om de sanctieregels aan te passen. Deze aanbeveling is niet opgevolgd. Een van de redenen die het SDKK hiervoor aangeeft is dat de sanctiecellen nog niet operationeel zijn wegens gebrek personeel. Het SDKK hoopt dat deze aanbeveling medio augustus 2018 kan worden uitgevoerd.

Hieronder volgt een schematische weergave van de stand van zaken:

Aanbevelingen 2016 op korte termijn	Opvolging/Implementatie	
	JA	NEE
Brievenbussen In huisblokken		X
Uitreiking brochures met de rechten van de gedetineerden	X	
Proces opsturen vonnissen evalueren		X
Vastleggen afspraken G&Gz		X
Verbeter het recht op toegang tot de media		X
Bekendheid integriteitsregels verbeteren	X	
Betrekken gedrag bij beoordeling ET/VI	X	
Wijs één of meer vertrouwenspersonen aan		X
Sanctieregeling in huisregels		X

2.2.2. Onderzoek PI (2), 2017

De Raad heeft aanbevolen om het intakeformulier aan te vullen met een onderdeel waarop informatie over veiligheids- en beheersrisico's ten aanzien van een arrestant kan worden ingevuld. Deze aanbeveling is niet opgevolgd. Alleen als het OM of het KPC informatie over veiligheidsaspecten omtrent een gedetineerde verstrekt, wordt dit op het intakeformulier vermeld.

De aanbeveling om bij insluiting van een gedetineerde in een bepaalde huisblok een gesprek te voeren met de gedetineerde om bepaalde omstandigheden aangaande de gedetineerde waarmee tijdens de detentie rekening moet worden gehouden vast te stellen is volgens het SDKK uitgevoerd, maar er wordt geen verslag van het gesprek opgesteld. Het SDKK is van mening dat de vastlegging overbodig is aangezien een dergelijk gesprek reeds door de intake afdeling wordt gevoerd bij de binnenkomst. Bovendien geven de gedetineerden zelf aan als er veiligheidsrisico's zijn. Indien het risico groot is wordt de gedetineerde op de EBA afdeling geplaatst, aldus het SDKK.

De aanbeveling om informatie over veiligheid- en beheersrisico van de gedetineerde vooraf aan de insluiting te vergaren, is niet opgevolgd. Volgens het SDKK is er een platform door de overheid ingesteld onder de naam GRIP. De bedoeling is volgens het SDKK dat het GRIP informatie verstrekt over veiligheid- en beheersrisico over een gedetineerde. Uit onderzoek van de Raad blijkt dat dit platform in navolging van het Nederlandse GRIP is opgericht. Het platform heeft tot taak om informatie met betrekking tot alle aangelegenheden van het SDKK te verzamelen en advies over dreigingen (inschattingsdocument) uit te brengen aan de directeur van het SDKK. Het betreft onder meer informatie met betrekking tot overplaatsing c.q. overbrenging (ook vanuit het buitenland) en transport van gedetineerden van en naar het SDKK. Aan dit platform nemen deel de leden van het OM, het KPC en het SDKK. Indien nodig nemen ook leden van het RST en de KMar deel aan het platform. Het platform is relatief nieuw en moet verder vorm krijgen. Volgens een respondent is het bijvoorbeeld essentieel dat de organisaties informatie verstrekken aan het GRIP. Het GRIP moet informatie krijgen van bijvoorbeeld het SDKK en het KPC over vechtpartijen, problemen van infrastructuur van de huisblokken en celcomplex en de bezoekers van de gedetineerden. In de praktijk is dit echter een knelpunt. Het GRIP bevindt zich nog in de kinderschoenen, aldus deze respondent.

Om aan de aanbeveling te voldoen om voorafgaand aan de afdelingsrapportage, de afdelingshoofden tussentijdse rapportages te laten opstellen is een werkgroep "rapportages" ingesteld. Deze werkgroep moet aan de verbetering van rapportages

werken. Er is één keer een vergadering belegd. Er zijn ten aanzien van dit onderwerp geen concrete afspraken gemaakt noch plannen opgesteld.

Ook de aanbeveling om urinecontroles en controles aan het lichaam uit te voeren na relatiebezoek is niet uitgevoerd.

Aanbevelingen 2017 op korte termijn	Opvolging/Implementatie	
	JA	NEE
Aanvulling intake formulier		X
Vastlegging omstandigheden aangaande de gedetineerde		X
Bewerkstellig dat informatie over de gedetineerde vooraf aan de insluiting naar het SDKK wordt opgestuurd		X
Opstellen tussentijdse rapportages		X
Uitvoeren urinecontroles en controles aan onder meer het lichaam		X

2.3. Aanbevelingen op middellange termijn

2.3.1. Onderzoek PI(1), 2016

In het vorige onderzoek uit 2016 is aanbevolen om activiteitenprogramma's op te stellen.

Er zijn twee activiteitenbegeleiders in dienst van het SDKK genomen. Het SDKK heeft geen activiteitenprogramma samengesteld. Er is wel een verslag "Sumario di aktivitat pa kuartal 2018" van de uitgevoerde activiteiten overhandigd. Dit verslag bevat hoofdzakelijk een fotocollage van uitgevoerde activiteiten.

Verder is aanbevolen om de problematiek omtrent ventilatie te verhelpen en om de verbouwingen voort te zetten. Er is geen onderzoek gedaan om eventuele technische mogelijkheden te onderzoeken. De organisatie meent dat het bouwtechnisch niet mogelijk is om de structuur aan te passen om de ventilatie te verbeteren. Het bouwen van een nieuwe gevangenis is de enige mogelijkheid om de technische problemen te op te lossen, aldus het SDKK. Thans worden voornamelijk de afvoersystemen en elektrische voorzieningen vernieuwd. De JOVO afdeling wordt binnenkort na verbouwing operationeel. Daarna zal worden gestart met de renovatie van twee andere blokken.

De Raad heeft in 2016 aanbevolen om voldoende gestichtsartsen in dienst te nemen door eventueel artsen in het buitenland (regio) aan te werven. De Raad heeft ook aanbevolen om de medische zorg te verbeteren door in ieder geval ook preventieve zorg aan te bieden en om binnen 24 uren na binnenkomst in het SDKK een medische controle uit te voeren.

Het SDKK heeft een contract met drie artsen gesloten. Deze artsen worden gedurende de week om de beurt voor een aantal uren ingezet. Vooralsnog is het niet gelukt om een tweede arts in dienst van het SDKK te nemen, terwijl de arts die in dienst is van het SDKK inactief is. De mogelijkheid om een arts in de regio te werven wordt nog steeds onderzocht.

De aanbeveling om de medische zorg te verbeteren door preventieve zorg aan te bieden, is niet opgevolgd. Door het gebrek aan volledige inzet van artsen en voldoende financiën wordt nog steeds geen preventieve zorg verleend en lukt het niet altijd om binnen 24 uur een gedetineerde aan een medische controle te onderwerpen.

Het gebrek aan celcapaciteit voor politie arrestanten vormt nog steeds een knelpunt. Politie Arrestanten worden nog steeds bij blok 1 van het SDKK ingesloten. Hierdoor is de “Aankomsten afdeling” bij het SDKK niet operationeel. De processen die daarmee samenhangen, bijvoorbeeld het opstellen van een detentieplan, kunnen daarom niet worden uitgevoerd.

Hieronder volgt een schematisch overzicht van de aanbeveling die al dan niet zijn opgevolgd:

Aanbevelingen 2016 op middellange termijn	Opvolging/Implementatie	
	JA	NEE

Stel een activiteitenprogramma op		X
Zoek mogelijkheden om de ventilatie te verbeteren; en zet de verbouwingen bij het SDKK voort	X	X
Draag zorg voor de indienstname van voldoende gestichtsartsen door eventuele werving in het buitenland (regio);		X
Verbeter de medische zorg door in ieder geval ook preventieve zorg aan te bieden en voer binnen 24 uren na binnenkomst in het SDKK een medische controle uit;		X
Draag zorg voor voldoende celcapaciteit bij het KPC		X

2.3.2. Onderzoek PI(2), 2017

De Raad adviseerde om de PIW taken, zoals het opstellen van rapportages over het detentietraject van de gedetineerde, uit te voeren. Deze PIW taken worden nog niet uitgevoerd.

De aanbeveling om een beleid vast te stellen over de documentatie en rapportage (PIW-rapportages) is ook niet opgevolgd. De werkgroep belast met het onderzoeken van de mogelijkheden om de rapportages te verbeteren bestaat nog niet zo lang, waardoor het de organisatie nog niet gelukt is om een beleid ten aanzien van dit punt op te stellen.

Onderstaand volgt het overzicht van de stand van zaken omtrent de aanbevelingen.

Aanbevelingen 2017 op middellange termijn	Opvolging/Implementatie	
	JA	NEE
Laat PIW-ers de PIW-taken uitvoeren		X
Stel een beleid vast over de documentatie en rapportage (PIW-rapportages).		X

2.4. Algemene aanbevelingen (lange termijn)

2.4.1. Onderzoek PI (1) 2016

De aanbeveling om voor voldoende personele capaciteit zorg te dragen is niet opgevolgd. Het aanwerven van nieuw personeel verloopt volgens het SDKK traag wegens gebrek aan voldoende financiën. Slechts enkele kritische functies zoals activiteitenbegeleiders, medewerker technische dienst, kantine medewerker en een verpleegkundige zijn opgevuld. De Raad van ministers is akkoord gegaan met het instroomplan 2015 om nieuw personeel in dienst te nemen maar het ministerie moest de uitvoering vooralsnog aanhouden wegens tekort aan financiële middelen. De hoop van het SDKK is dat het sollicitatieproces kan worden gestart na oktober 2018.

De aanbeveling van de Raad is om een proces te hanteren om continu de kwaliteit en variëteit van het voedsel te evalueren. De kwaliteit van en de variëteit van het menu worden niet regelmatig door een diëtiste gecontroleerd. De bij het SDKK ingehuurde diëtiste heeft haar werkzaamheden wegens niet nakoming van het contract zijdens justitie gestaakt. Het SDKK overweegt om in de toekomst een algemeen menu in te voeren zodat aan de voornaamste medische aanwijzingen kan worden voldaan. Een dergelijk menu zal voor invoering door een diëtiste worden beoordeeld op kwaliteit en variëteit.

De Raad heeft aanbevolen om het klachtenproces af te ronden en om de mogelijkheid om de klachten-indiener een ontvangstbewijs te overhandigen te overwegen. Er is nog geen klachtenprocedure opgesteld. Het proces (pilot) wordt nog door de organisatie geëvalueerd. Verder is het SDKK van oordeel dat het uitreiken van een bewijs als een klacht wordt ingediend niet nodig is doordat de doelstelling van de organisatie is om zo snel mogelijk een klacht te behandelen danwel aan te geven dat de klacht in

behandeling is genomen. Het SDKK zal desalniettemin de mogelijkheid om een ontvangstbewijs af te geven in overweging nemen.

Ook de aanbeveling om een module in het PAS-systeem in te voeren om incidenten en sancties te registreren is niet uitgevoerd omdat het sanctieboek nog niet klaar is.

Aanbevelingen 2016 op lange termijn	Opvolging/Implementatie	
	JA	NEE
Draag zorg voor voldoende personele capaciteit		X
Hanteer een proces om continue kwaliteit en variëteit van het voedsel te evalueren;		X
Rond het klachtenproces af en evalueer de mogelijkheid om de klachten-indiener een ontvangstbewijs te overhandigen		X
Verbeter het PAS om onder meer de sancties te kunnen registreren		X

2.4.2. Onderzoek PI (2) 2017

In het jaar 2017 is aanbevolen om een onderzoek te doen naar alternatieve oplossingen om extramurale re-integratie trajecten uit te voeren.

De minister heeft een medewerkster aan het SDKK ter beschikking gesteld die alternatieven voor de extramurale re-integratie trajecten moet voorstellen.

Ook is aanbevolen om jaarlijks trainingen in fysieke vaardigheden en het gebruik van geweld(middelen) te verzorgen.

Training van fysieke vaardigheden en het gebruik van geweld zijn als onderdeel van de PIW- en beveiliging opleidingstrajecten aan het personeel verzorgd. Een structurele vorm van bijscholing is er niet.

Aanbevelingen 2017 op lange termijn	Opvolging/Implementatie	
	JA	NEE
Verricht een onderzoek ter vaststelling van alternatieve oplossingen om extramurale re-integratie trajecten uit te voeren		X
Draag zorg om jaarlijks trainingen in fysieke vaardigheden en het gebruik van geweld(middelen) te verzorgen		X

3

3. Beoordeling

3.1. Algemeen

De Raad constateert dat 23 van de in totaal 27 gedane aanbevelingen niet zijn opgevolgd. Drie aanbevelingen zijn wel opgevolgd en één aanbeveling is deels opgevolgd. Er zijn aanbevelingen die slechts een betrekkelijk geringe inspanning vergen van de organisatie. Het gaat dan bijvoorbeeld om de aanbevelingen over het plaatsen van brievenbussen, het vastleggen van de afspraken met de G&Gz en het uitreiken van een ontvangstbevestiging aan de indiener van een klacht. De verklaring die het SDKK geeft voor het niet opvolgen van enkele van deze aanbevelingen, zijn naar het oordeel van de Raad niet overtuigend noch geven de indruk dat de aanbevelingen met de nodige voortvarendheid worden aangepakt. Zo is gesteld dat de brievenbussen door personeelstekort en de nog niet afgeronde implementatie van het functieboek niet zijn geplaatst. Naar het oordeel van de Raad staan deze argumenten de opvolging van deze aanbeveling niet in de weg. Het vervaardigen van ongeveer tien brievenbussen vergt naar het oordeel van de Raad geen bijzondere personele en materiële capaciteit. De Raad hoopt dat het SDKK de belofte nakomt om alsnog dit jaar de aanbeveling te zullen opvolgen. Een ander voorbeeld heeft betrekking op de aanbeveling van de Raad om het proces van het toezenden van vonnissen met het OM te evalueren. De Raad constateert dat het SDKK met het GHvJ hierover heeft vergaderd. De Raad is niet tegen de gekozen procedure maar is van oordeel dat het OM ook hierbij moet worden betrokken. Verder is er een werkgroep ingesteld om te adviseren over de wijze van rapportages. Deze werkgroep heeft slechts een keer vergaderd. Voor het niet verrichten van urinecontroles en controles aan het lichaam na een relatiebezoek is er geen reden gegeven. Nu kennelijk het proces om de aanbevelingen uit te voeren traag en niet structureel loopt, meent de Raad dat het SDKK een plan van aanpak moet opstellen om gevolg te geven aan de aanbevelingen.

De Raad acht de situatie ernstig nu een aantal van de aanbevelingen betrekking hebben op de naleving van grondrechten. Schending van deze grondrechten kunnen ertoe leiden dat het Koninkrijk internationaal kan worden aangesproken. De zorg voor het gevangeniswezen betreft een autonome aangelegenheid. De Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving schrijft in artikel 32 de procedure voor die de Raad zou kunnen volgen indien aanbevelingen stelselmatig niet worden opgevolgd. De Raad zal op niet al te lange termijn nagaan of opvolging wordt gegeven aan de aanbevelingen. Het resultaat is alsdan bepalend voor de vraag of artikel van de Rijkswet zal moeten worden toegepast.

4

4. Aanbevelingen

4.1. Inleiding

De Raad zal de reeds gedane aanbevelingen niet herhalen en doet een drietal aanbevelingen zodat de aanbevelingen planmatig kunnen worden opgevolgd.

Aan de minister

Algemeen

1. zorg voor voldoende financiële middelen voor de opvolging van alle aanbevelingen;
2. zorg voor voldoende celcapaciteit voor politie arrestanten zodat de "Aankomstenafdeling bij het SDKK operationeel kan worden;

Ten aanzien van het SDKK

3. stel op korte termijn een plan van aanpak op;
4. stel een werkgroep in om de aanbevelingen uit te voeren;
5. instrueer het SDKK om de vorderingen, ten minste per kwartaal te rapporteren.